

Dejepis extra 13/2018

Časopis nie iba pre tých, čo majú radi históriu ...

Pred vstupom do „podzemia“ kaštieľa v Seredi.

Dňa 2.12. 2018 sa vybrali vybraní žiaci siedmeho a deviateho ročníka na ďalšiu z poznávacích exkurzií po Slovensku. Naša cesta (s využitím služieb Železníc SR) smerovala do mesta Sereď. Keďže do Sereďe z Bratislavy nemáme žiadne priame spojenie, prestupovali sme v meste Galanta. Čas na stanici využil pán učiteľ aj na naše oboznámenie sa s osudmi niektorých osôb, ktoré v Galante pôsobili a majú na staničnej budove svoje pamätné tabule. Počuli ste o nich už niekedy?

Z Galanty sme sa odviezli osobným vlakom do Serede. Zo železničnej stanice sme sa vybrali do centra mesta.

Tu sa nachádza jedno z najmladších múzeí na Slovensku, ktoré sídli v bývalej fare. Počasie bolo ozaj zimné, tak sme všetci radi, že pani Diková z miestneho múzea už na nás čakala a nemuseli sme pred vstupom čakať my.

Usadili sme sa v pohodlných kreslách a so záujmom sme počúvali výklad o histórii Serede a Šintavského vodného hradu.

Následne sme si boli pozrieť samotnú expozíciu. Z novších exponátov nás zaujala: „premietačka“...

... bankovky z prvej Česko-slovenskej republiky...

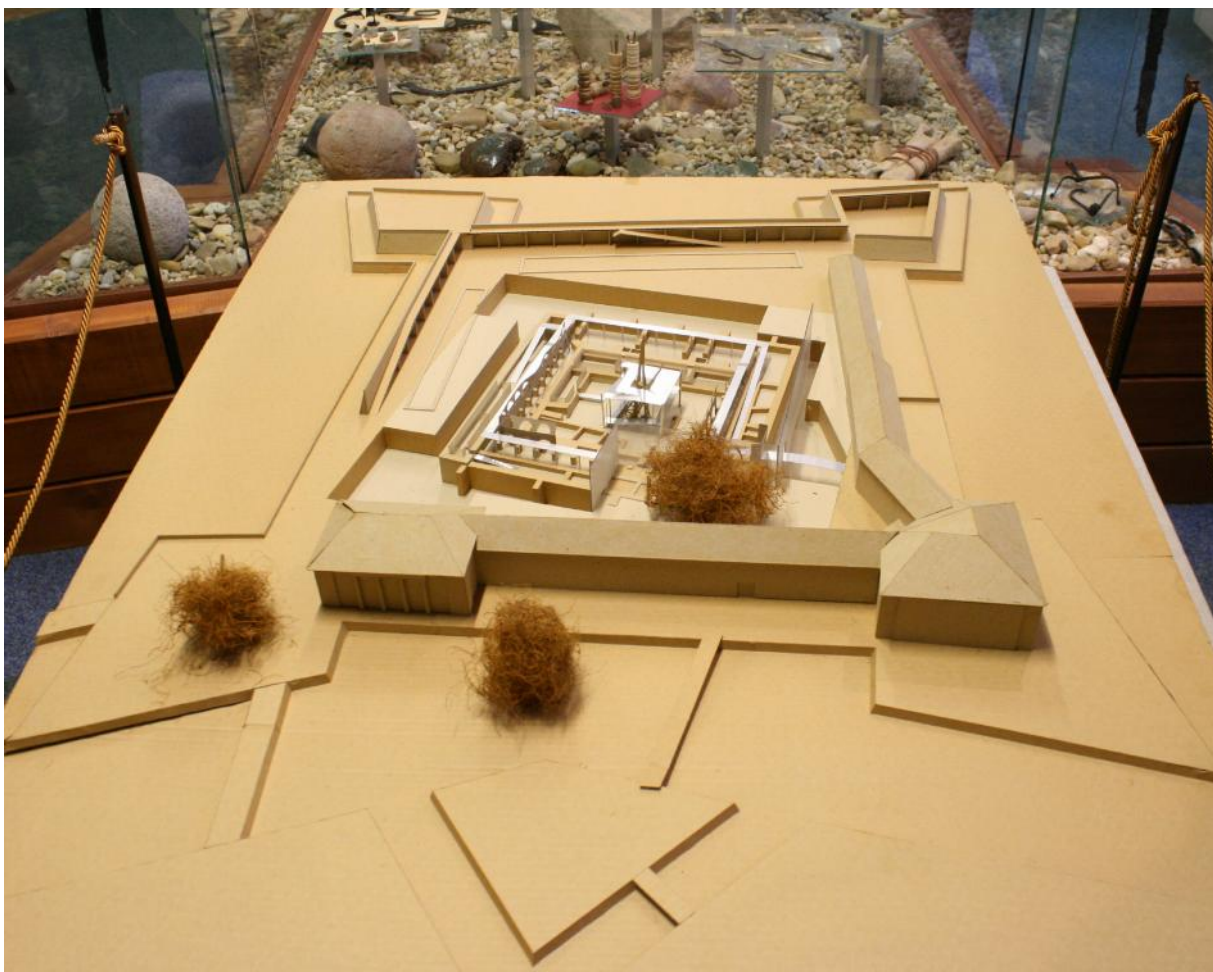
... triedna kniha...

An open school notebook showing two pages of a class book. The pages are numbered 26 and 27, representing the 26th and 27th school weeks. The tables record the number of children in the class, the number of children who were absent, and the number of children who were present. The tables are filled with handwritten entries in a cursive script. The pages also contain handwritten notes and signatures.

... výučné listy, či lístky na voľby.

Potom sme sa presunuli do priestorov, kde boli prezentované staršie dejiny. Ponúkame pohľad na maketu Šintavského vodného hradu tak, ako jeho stavebné fázy odhalil archeologický prieskum...

... i niektoré zaujímavé predmety, ktoré sa tam našli.

Čo si myslíte, že je na nasledujúcom obrázku? Aké využite mali tieto predmety?
Používame niečo podobné aj dnes?

V centre poslednej miestnosti nadzemnej časti expozície sa nachádzala na pohľad malá a ešte aj poškodená soška. Jej „vek“ a aj pôvod je tak trochu záhadný. Skúste odhadnúť, koľko má rokov, kto a kde ju asi vyrobil.

Bolo by toho ešte veľa, čo by sme mohli prezentovať z nadzemnej časti múzea, ale čakala nás ešte cesta do bývalej pivnice, kde sú uložené - okrem iného - aj originálne barokové sochy.

Po prehliadke podzemia sme sa vydali do múzejnej záhrady, kde sme si pozreli náznakovú rekonštrukciu časti bývalého gotického kostola, či dodnes využívanú studňu...

Na konci záhrady nás zaujal zvláštny múr. Keď sme prišli bližšie, zistili sme, že stojíme pred zbierkou starých tehál.

Medzi množstvom rôznych značiek nás zaujala hlavne tá, ktorá používa slobodomurársku symboliku. Skúste túto tehlu na nasledujúcom obrázku nájsť'.

Pohl'admi na zbierku tehál sme sa rozlúčili s mestským múzeom v centre a vydali sme sa spolu s pani Dikovou k druhému cieľu našej exkurzie, k bývalému šintavskému vodnému hradu, neskôr prestavanému na kaštieľ'. Do areálu kaštieľa sme vstúpili „pôvodným“ vstupom pri vynovenej strážnej budove.

Následne sme prešli cez park...

... až sme mali na dohľad kaštieľ. Pred vstupom do podzemia sme sa ofotografovali. Fotografia je na prvej strane tohto čísla. Videli sme, že kaštieľ potrebuje ešte veľa práce, aby sa zaskvel v pôvodnej podobe. Kým pani Diková dávala dole hrubú reťaz, ktorá uzatvárala vstup do podzemia, naše oči „zablúdili“ k mohutným platanom...

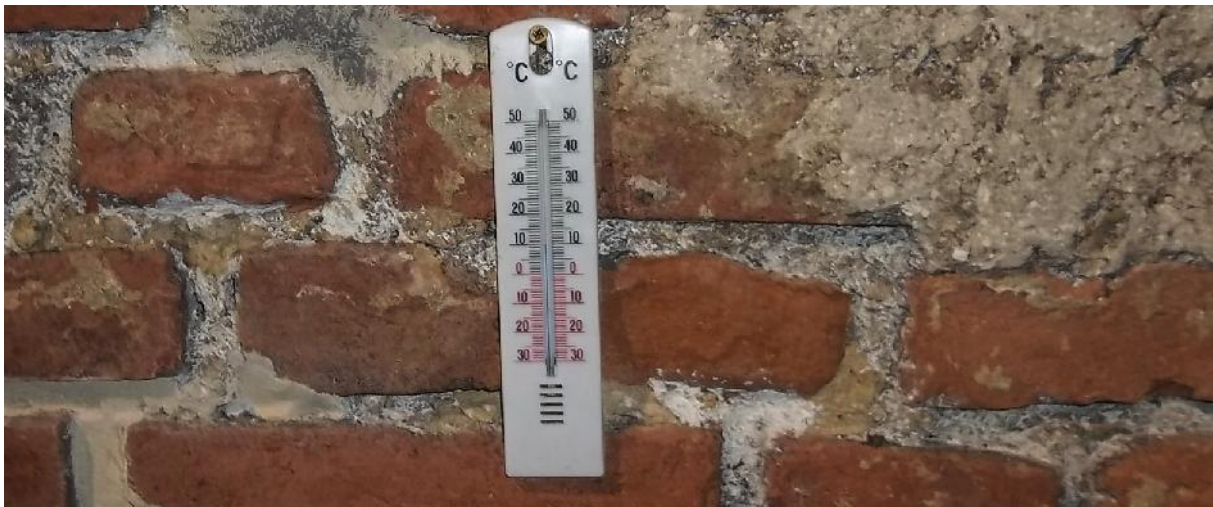
Jeden z nich bol dutý, tak sme si do neho „vliezli“.

Potom sme sa šli pozrieť do podzemia. Tu sme sa dozvedeli viac o stavbe pôvodne delovej bašty, napríklad aj to, ako bola takáto stavba po výstrele diel odvetrávaná. Ponúkame pohľad na „zbrojnoša“, ktorý do steny ryje letopočet...

... a ešte nám nedá konštatovať, že kým vonku bola zima, tak v podzemí bola celkom príjemná teplota, hoci sa tam nekúrilo... starí majstri to ozaj vedeli!

Pohl'adom na teplomer sme sa rozlúčili s podzemím, poďakovali sme pani Dikovej z miestneho múzea a vydali sme sa doplniť naše kalorické zásoby do miestnej cukrárne. Keďže ceny boli na Bratislavu ľudové, niektorí z nás sa celkom slušne „vypapali“...

Keď sme „skončili“ v cukrárni, vydali sme sa okolo kostola ...

... pri ktorom dvaja z nás slúžili ako mierka veľkosti k poslednému, pre niektorých hlavnému cieľu našej exkurzie.

Jednalo sa o bývalý koncentračný tábor v Seredi, ktorý je dnes premenený na múzeum holokaustu. Po vstupe do múzejných priestorov nám pán učiteľ v skratke porozprával históriu Židov na Slovensku od doby ich príchodu až po obdobie prvej Slovenskej republiky z rokov 1939 – 45. Dozvedeli sme sa: kedy k nám Židia prišli, čím sa živili, ako sa zapísali do dejín našej krajiny a aj to, ako sa k nim v minulosti chovali niektorí členovia vládnych elít. Po tejto „prednáške“ sme sa vydali popozerať si staršiu i novšiu expozíciu múzea. Zažili sme však nepríjemné prekvapenie. Požadovali od nás finančnú úhradu za fotografovanie v interiéroch, exteriéry sme fotiť mohli. Pred cca 2,5 rokmi, keď tu bol pán učiteľ s našimi staršími spolužiakmi, vtedy sa za fotografovanie neplatilo nič. Rešpektovali sme to a v interiéroch sme nefotili. Ale my si vieme vždy pomôcť a tak Vám ponúkame niekoľko (veku primeraných) fotografií interiéru z archívu pána učiteľa.

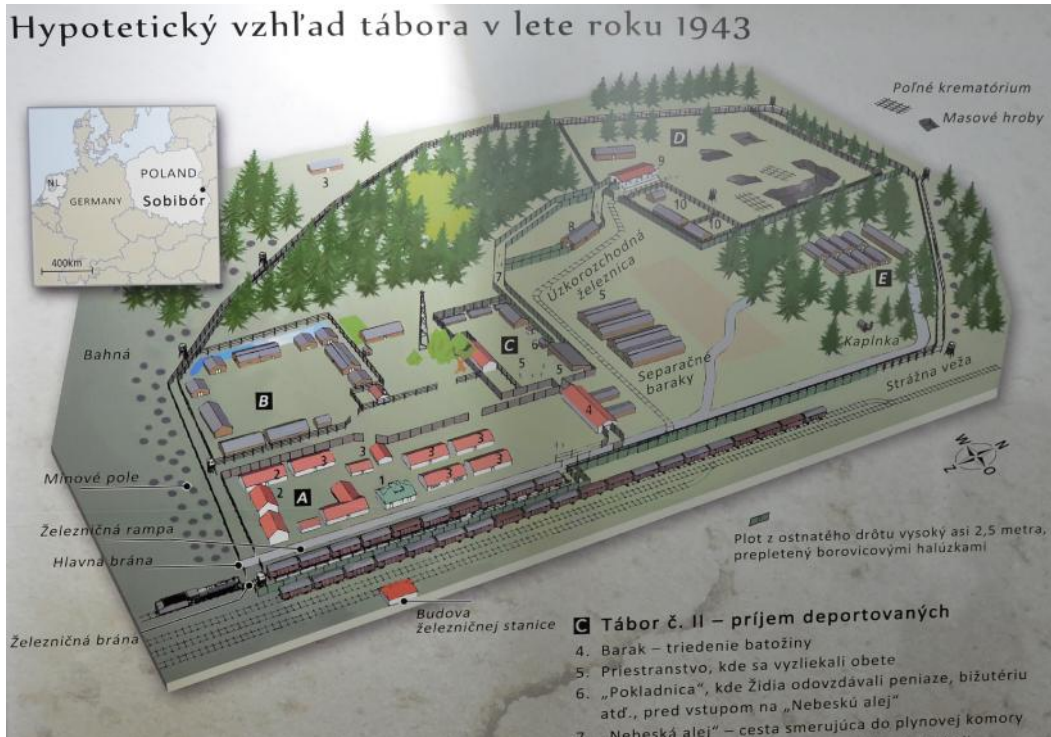

Čo podľa Vás znamená zoznam ľudí na nasledujúcej fotografii?

Múzeum holokaustu sa nevenuje iba udalostiam, ktoré sa stali na našom území, ukazuje napríklad aj archeologický výskum z Poľska - napríklad v koncentračnom tábore Sobibór (aj), podľa ktorého bol dotvorený jeho hypotetický vzhľad.

Ak by ste si chceli pozrieť z interiéru viac, choďte sa do Serede pozrieť napríklad so svojimi rodičmi...

Keď sme prešli po pomerne rozsiahlej expozícii umiestnenej vo viacerých barakoch, zastavili sme sa pri originálnom vozni, v ktorom prepravovali Židov po Európe počas obdobia 2. svetovej vojny.

Keď sme do neho nastúpili (a to pán učiteľ ani nezavrel dvere za nami), cítili sme sa veľmi stiesnene a pochopili sme, ako sa asi cítili (nielen) Židia, keď boli v takýchto priestoroch prepravovaní.

Návštevou vozňa určeného (pôvodne na prepravu dobytká) sa naša (zimná) exkurzia po bývalom koncentračnom tábore skončila.

Pán učiteľ nám ešte ukázal fotografiu, na ktorej sme videli, ako exteriér múzea vyzeral pre cca 2,5 rokmi...

... áno - urobilo sa tu ozaj veľa, škoda iba, že takto rýchlo a dôkladne sa neopravujú všetky pamiatky na Slovensku.

Následne sme sa presunuli na železničnú stanicu, kde sme si pri pláne mesta (ešte) spravili rekapituláciu všetkého toho, čo sme videli.

Vlak zo Serede do Galanty šiel načas, z Galanty do Bratislavy (tradične) meškal. Tak sme sa síce trochu neskôr, ale plní dojmov, zvitáli na stanici v Bratislave so svojimi rodičmi, tešiac sa, kam zas pôjdeme nabudúce.

Záverečné poznámky:

Táto exkurzia bola (aj vzhľadom na návštevu bývalého koncentračného tábora) určená iba žiakom vyšších ročníkov.

Za návštevu Múzea holokaustu sme nič neplatili, lebo počas každej prvej nedele v mesiaci je otvorené bezplatne.

Za návštevu mestského múzea v Seredi a Šintavského hradu (dnes kaštieľ'a) sme zaplatili 0,50 Eura. Chceme ešte pripomenúť, že toto múzeum nie je v nedeľu otvorené a iba **vd'aka láskavému a ľudskému prístupu pani Dikovej** nám bol umožnený vstup.

Väčšinu fotografií do toho čísla Dejepisú extra spravil žiak Filip zo 7. B.

Na záver ešte ponúkame model konskej železnice, lebo v minulosti bolo mesto Bratislava spojené so Sered'ou práve takýmto dopravným prostriedkom.